

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Pe Argeș în gios
Pe un mal frumos,
Negru-Vodă trece
Cu tovarăși zece,
Nouă meșteșteri mari,
Calfe și zidari,
Și Manole, zece,
Care-i și întrece.
Merg cu toți pe cale
Să aleagă-n vale
Loc de mănăstire
Și de pomenire.
Iată, cum mergeau
Că-n drum ajungeau
Pe-un biêt ciobănaș
Din fluier doinaș,
Și cum îl vedea
Domnul îi zicea:
„Măndre ciobănaș,
Din fluier doinaș!
Pe Argeș în sus
Cu turma te-ai dus,
Pe Argeș în jos
Cu turma ai fost.

Nu cumva-ai văzut
Pe unde-ai trecut
Un zid părăsit
Și neisprăvit
La loc de grindis,
La verde-aluniș?"
„Ba, doamne,-am văzut
Pe unde-am trecut
Un zid părăsit
Și neisprăvit.
Câinii cum îl văd,
La el se repăd
Și latră-a pustiu
Și urlă-a morțiu."
Cât îl auzea,
Domnu-nveselea
Și curând pleca,
Spre zid apuca
Cu nouă zidari,
Nouă meșteșteri mari
Și Manole zece
Care-i și întrece.

„Iată zidul meu!
Aici aleg eu
Loc de mănăstire
Și de pomenire.
Deci voi, meșteșteri mari,
Calfe și zidari,
Curând vă siliți
Lucrul de-l porniți,
Ca să-mi ridicați,
Aici să-mi durați
Mănăstire naltă
Cum n-a mai fost altă,
Că v-oi da averi,
V-oi face boieri,
Iar de nu, apoi
V-oi zidi pe voi,
V-oi zidi de vii
Chiar în temelii!"

Mănăstirea Argeșului (fragment), baladă culeasă de Vasile Alecsandri, 1874

Textul 2

În județul Covasna există numeroase ateliere și meșteșugari care duc tradiția mai departe. Turtari, fierari, pictori de mobilă, olari, țesători, sculptori în lemn, cioplitori în piatră - sunt doar câteva dintre meseriile care aici încă se mai practică. Unele ateliere pot fi vizitate de către turiști, printre ele și fierăria lui Nagy Gyorgy din Tălișoara.

Atunci când intră în atelierul său, Nagy Gyorgy se transformă într-un magician. Jarul, care toarce mocnit, prinde a se dezmoți însuflețit de foale, în jur tresaltă zeci de scântei, iar nicovala începe să țipe ascuțit sub loviturile ciocanului. E un sunet pe care îl știe din copilărie, ca o muzică fără de care nu poate trăi.

„Meseria am învățat-o de la tatăl meu. Tata a făcut atelierul aici în curte, în jurul anilor '72, când m-am născut eu. Era în timpul comunismului, iar tata știa meserie, că lucrase la CAP* ca fierar (...) Și eu așa, de când mă țin minte, eram tot în atelier. Așa am crescut, cu nicovala. Puneam câte o bucățică de fier în foc și când se încălzea, începeam să îi dau formă (...) În meseria asta îți trebuie talent, exact ca și la muzică”, a declarat pentru AGERPRES, Nagy Gyorgy, ultimul fierar autentic din regiune.

Dar nu numai forță, talent și pricepere îi trebuie unui fierar, ci și bun gust, răbdare și mai ales știința de a crea o punte autentică între prezent și trecut.

„Haideți să vă prezint un atelier tradițional, să vedeți ce face un fierar tradițional în zilele noastre și nu unul care lucrează cu utilaje industriale. Eu nu sunt împotriva utilajelor industriale, dar dacă vorbim despre artă și meșteșug, atunci folosim scule tradiționale. Asta e diferența! Și după cum vedeți, sculele mele sunt acolo, pe pereți, aici e cleștele, iar lângă, forja și nicovala (...) Da, e cald, mai ales atunci când afară sunt 30 de grade, iar focul arde în fața ta la 50 de centimetri. Dar e o meserie frumoasă (...) Trebuie să știți că ornamentele din fier trebuie să urmeze întotdeauna arhitectura. Dacă avem o clădire în stil baroc, atunci nu punem forme populare sau gotice. Feroneria, fierul forjat, trebuie să vină în completarea obiectului principal și să nu concureze cu acesta (...) Ca să faci o lucrare din fier, cum e aceasta, fără nicio sudură, îți trebuie mult timp și răbdare. [...]

*CAP - Cooperativă Agricolă de Producție

REPORTAJ Covasna: Magicianul din Tălișoara și muzica nicovalei fără de care nu poate trăi (fragment), sursa: agerpress.ro

A.

1. Notează, din textul 2, patru termeni care fac parte din câmpul semantic al meseriilor.

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. 2 puncte

Cum îi amenință Negru-Vodă pe meșteri, dacă aceștia nu finalizează construcția?

- a) Le ia averile
- b) Îi zidește de vii în temelii
- c) Îi alungă din țară
- d) Le taie capetele

Răspuns corect: ☐

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. 2 puncte

De la cine a învățat Nagy Gyorgy meseria?

- a) De la un prieten
- b) De la tatăl său
- c) Singur, fiind autodidact
- d) De la un profesor

Răspuns corect: ☐

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. 2 puncte

Ce scop are alegerea locului de către Negru-Vodă?

- a) Construirea unui castel
- b) Construirea unei mănăstiri
- c) Stabilirea granițelor
- d) Construirea unui zid

Răspuns corect: ☐

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Cel mai priceput dintre meșteri se numește Manole.		
Locul pentru mănăstire este ales într-o vale, aproape de un zid părăsit.		
Negru-Vodă le promite recompense mari meșterilor, dacă aceștia reușesc finalizarea construcției.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Nagy Gyorgy consideră că fierăria necesită, dincolo de efortul fizic, și talent.		
Pentru o clădire în stil baroc, pot fi utilizate ornamente în stil popular sau gotic.		
Nagy Gyorgy nu este împotriva utilajelor industriale.		

6. Precizează, în două – trei enunțuri, o trăsătură morală a personajului Negru-Vodă, identificată în textul 1 și mijlocul de caracterizare, ilustrându-l cu o secvență:

6 puncte

7. Prezintă, în 30 – 70 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8. Crezi că meșteșugurile tradiționale mai au un rol important în lumea de azi? Argumentează-ți opinia în 50–100 de cuvinte, valorificând informații din textul 2.

6 puncte

VOX VALACHORUM

9. Asociază fragmentul din opera literară „Mănăstirea Argeșului”, culeasă de Vasile Alecsandri, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text.

6 puncte

VOX VALACHORUM

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**

Alege varianta corectă privind sunetele din cuvântul „zidari” (subst.).

- a) Cuvântul conține trei vocale și trei consoane.
- b) Cuvântul conține patru vocale și două consoane.
- c) Cuvântul conține două vocale și trei consoane.
- d) Cuvântul conține trei vocale și două consoane.

Răspuns corect:

☐

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**

Seria care cuprinde doar cuvinte derivate cu sufix colectiv este:

- a) băieți, exerciții
- b) ciobănaș, bisericuță
- c) cărțoi, gropan
- d) frunziș, tineret

Răspuns corect:

☐

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**

Verbul „a investi” este corect utilizat în enunțul:

- a) Omul de afaceri a investit mulți bani în acest proiect.
- b) Ion Popescu a fost investit în funcția de primar în această după-amiază.
- c) Au fost investite sume consistente în acea școală privată.
- d) Toate investițiile voastre vor fi recuperate curând.

Răspuns corect:

☐

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**

Omonimul cuvântului subliniat în versurile: „Nouă meșteșteri mari, /Calfe și zidari, /Și Manole, zece, / Care-i și întrece.” este utilizat în enunțul:

- a) Se simțea în al nouălea cer!
- b) A călătorit peste nouă mări și nouă țări pentru a o întâlni pe Magda.
- c) Nota 9 nu mă mulțumește.
- d) O mașină nouă e mult mai rapidă și mai eficientă decât ce ai tu!

Răspuns corect:

☐

5. Selectează, din fragmentul următor, trei substantive în cazuri diferite, pe care le vei preciza:

6 puncte

Domnul îi zicea:
„Mândre ciobănaș,
Din fluier doinaș!
Pe Argeș în sus
Cu turma te-ai dus,

6. Alcătuieste un enunț negativ, în care verbul la infinitiv „a ști” să fie complement direct (I), și o propoziție afirmativă simplă, în care substantivul „meșter” să fie subiect.

6 puncte

7. Transcrie propozițiile subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: Chit că au fost cu toții împotriva lui, Mihai a reușit să obțină cel mai mare scor din acel an, depășind astfel recordul ce s-a stabilit cu 5 ani în urmă.

6 puncte

8. Enunțul următor reprezintă mesajul postat de un influencer pe o rețea socială. Rescrie-l, corectând greșelile de orice natură!

6 puncte

Dragi mei urmăritori,

Am ajuns la concluzia că nu se merită să mai fac videoclipuri cu provocări. De astăzi voi posta decât conținut educativ pe acest canal. Voi merge pe principiul care l-am auzit de la un bun prieten: „Nu fă greșeala pe care au mai făcut-o și alții înaintea ta!”.

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

Imaginează-ți că ai ajuns, în sfârșit, să practici meseria la care acum visezi.

Scrie un text narativ, de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți o zi din viața ta, incluzând o secvență descriptivă, de minimum 30 de cuvinte, și o secvență dialogată, de minimum patru replici.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

VOX VALACHORUM